

HVHB-nieuws

Nummer 4 | April 2025

Nieuwe HeerlijkHeden 204

en 20ste eeuw een grote stempel gedrukt op het onderwijs in Bennebroek en Heemstede. Ze gaven les aan talloze katholieke kinderen op kleuter- en lagere scholen, maar ook op huishoudschool en ulo.

Intrigerend is de techniek waarmee vanaf 1781 water uit Van Merlenvaart werd gepompt om de haven van de hofstede Groenendaal te bevloeden. Naast het molentje, dat er nog altijd staat, liet John Hope de eerste goed werkende vuurmachine van Nederland bouwen.

Verder in dit nummer onder meer aandacht voor de renovatie en verduurzaming van de huizen aan het Heemstedelein en de Heemstedelaan en voor de kandidaten van de Burgemeester David Eliza van Lennep Erfgoedprijs.

Mocht u geen lid zijn, maar wel deze editie willen hebben, dan kan deze besteld worden [via onze website](#), maar hij is ook verkrijgbaar bij diverse boekhandels in Heemstede en Bennebroek. Uiteraard is [lid worden](#) of [een lidmaatschap weggeven](#) veel mooier, want dan ontvangt u het tijdschrift vier keer per jaar in de bus.

Koninklijk onderscheiden

Foto: Gemeente Heemstede

Indmiddels hebben al onze abonnees de nieuwe HeerlijkHeden in de bus gekregen. Nummer 204 alweer met vele interessante verhalen en prachtig beeldmateriaal.

De omslag van het voorjaarsnummer van HeerlijkHeden laat een tekening zien die overduidelijk niet in Heemstede of Bennebroek is gemaakt. Het is een van de visionaire ontwerpen van de Heemstedee architect Teun Jongs Vischer. Niet gerealiseerd, maar daarom niet minder interessant.

Gerelateerd aan de oorlog en aan tachtig jaar bevrijding leest u het verhaal over de tewerkgestelde Dick Apswoude, over de ontkenning van een opschrift van jonge mannen tijdens die de Sinterklaasrazzia in een huis aan de Burg. van Lennepweg en, indirect, ook het verhaal over het ontstaan van Nieuw Unicumb. De voorgeschiedenis van de Stichting Nieuw Unicumb in Zandvoort ligt namelijk in Heemstede.

De zusters franciscanessen hebben in de 19de en 20ste eeuw een grote stempel gedrukt op het onderwijs in Bennebroek en Heemstede. Ze gaven les aan talloze katholieke kinderen op kleuter- en lagere scholen, maar ook op huishoudschool en ulo.

Intrigerend is de techniek waarmee vanaf 1781 water uit Van Merlenvaart werd gepompt om de haven van de hofstede Groenendaal te bevloeden. Naast het molentje, dat er nog altijd staat, liet John Hope de eerste goed werkende vuurmachine van Nederland bouwen.

Verder in dit nummer onder meer aandacht voor de renovatie en verduurzaming van de huizen aan het Heemstedelein en de Heemstedelaan en voor de kandidaten van de Burgemeester David Eliza van Lennep Erfgoedprijs.

Mocht u geen lid zijn, maar wel deze editie willen hebben, dan kan deze besteld worden [via onze website](#), maar hij is ook verkrijgbaar bij diverse boekhandels in Heemstede en Bennebroek. Uiteraard is [lid worden](#) of [een lidmaatschap weggeven](#) veel mooier, want dan ontvangt u het tijdschrift vier keer per jaar in de bus.

Koninklijk onderscheiden

Foto: Gemeente Heemstede

Vrijdag 25 april 2025 was intjaarsregendag, zo ook in Heemstede. In totaal waren er acht mensen geridderd, onder wie Arno Koek van de bekende boekwinkel, maar ook onze vrijwilliger Leendert Parlevliet is Ridder in de Orde van Oranje geworden met als motivatie:

De heer Parlevliet is medeoprichter van de Eye Care Foundation (voorheen Oogkamp Himalaya), die wereldwijd oogzorg toegankelijk maakt in ontwikkelingslanden. Hij was uitvoerend directeur en bouwde mee aan een organisatie die inmiddels miljoenen mensen helpt. Daarnaast vervulde hij bestuursrollen binnen de Lions, de ANVR en IVN Zuid-Kennemerland. Zijn toewijding aan zorg, natuur, educatie en duurzame ontwikkeling maakt hem tot een inspirerend en zeer gewaardeerd mens.

Foto: Gemeente Heemstede

Vrijwilligers gezocht

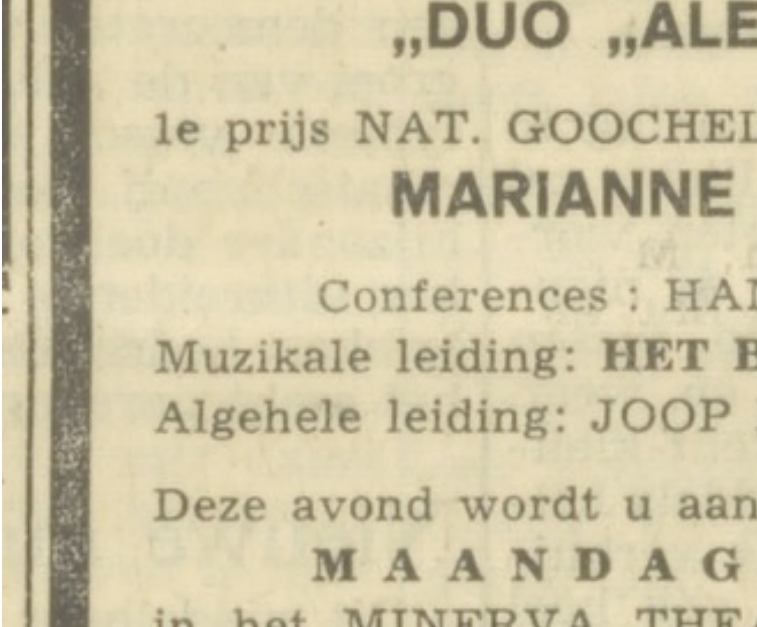
Vrijwilligers zijn altijd welkom bij de HVHB, ook al heeft u maar een paar uurjes vrij. U kunt zich dan projectmatig inzetten bij het samenstellen van een tentoonstelling, het uitzoeken van historische feiten of misschien heeft u zelf een idee om iets te doen voor de HVHB.

Daarnaast zijn er ook functies in te vullen die meer tijd kosten, zoals het penningmeesterschap (info bij de [penningmeester](#)) en iemand die de nieuwsbrief wil opmaken in Laposta (info via [Communicatie HVHB](#)).

Helaas stopt Alexander Koopman als penningmeester en Pim Prins met zijn promotiewerkzaamheden. Pim wil meer tijd besteden aan de (klein)kinderen, maar heeft het ook druk met zijn eigen platform *Politiek café Heemstede*.

Heeft u interesse, laat het ons weten.

Fototentoonstelling en wandeltocht verzetsstrijders

Raadszaal met beelden uit de oorlog, de bevrijding en ook het verzet. Veel verzetsstrijders krijgen hiermee een gezicht. Deze tentoonstelling is nog te zien tot 12 mei.

Op initiatief van de gemeente in het kader van 80 jaar bevrijding is er een fototentoonstelling en wandeltocht samengesteld met verhalen over verzetsstrijden.

Op verschillende plekken staan tot 2 mei diverse borden langs de kant van de weg met ieder een verhaal over een verzetsstrijder/ster met een link naar een woning op die plek. Na 2 mei komen ze op de Vrijheidsdreef te staan.

Aanvullend is er een fototentoonstelling in de Raadszaal met beelden uit de oorlog, de bevrijding en ook het verzet. Veel verzetsstrijders krijgen hiermee een gezicht. Deze tentoonstelling is nog te zien tot 12 mei.

Beide foto's van Harry Opheikens zijn van 22 april 2025.

Samen met de gemeente liep de HVHB de [verzetsheldenroute](#) langs de borden. Onze burgemeester liep ook mee.

De foto rechts is Ad van Amerongen, staand naast het portret van zijn vader die in het verzet heeft gezeten, te zien bij de [fototentoonstelling](#) in het Raadhuis.

Rob de Nijs in het Minervatheater

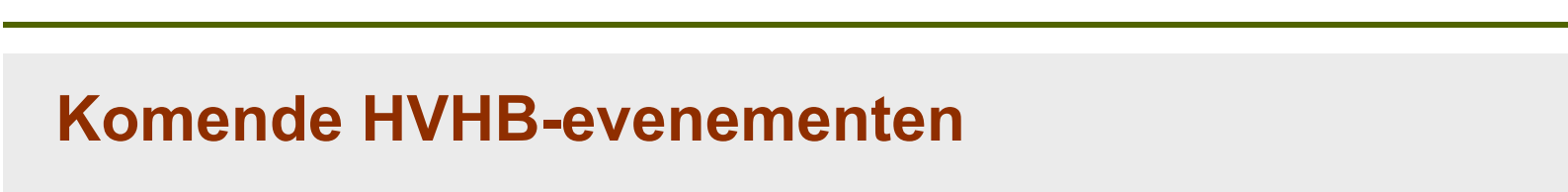
Ruud Konijn stuurde ons een foto van de op 16 maart 2025 overleden Rob de Nijs, gemaakt in het Minervatheater op 12 oktober 1964.

Er was op 12 oktober 1964 een complete showavond in het Minervatheater. Rob de Nijs was toen pas 21 jaar en had dat jaar met zijn eerste sololbum 'Dit is Rob de Nijs' een Edison gewonnen.

Rob de Nijs heeft ook platen opgenomen in de Bovema-studio in Heemstede (Gramophone House).

Uit het Haarlems Dagblad, terug naar de sixties, april 1965

In 2025 kijken we elke avond in de kruit van 60 jaar geleden naar het nieuws uit Heemstede. De vierde aflevering: Uit het Haarlems Dagblad, april 1965

In het nieuws

De inbreker die gisteravond tussen half negen en twaalf uur de slaapkamer van een woning aan de Willem Klooslaan in Heemstede binnenkwam, vond daar een bordje waarop de bewoner het volgende had geschreven: "Hier is reeds vier keer ingebroken. Juwelen en geld niet meer aanwezig. Bespaar mij de rommel. Dank U". De inbreker is zo vriendelijk geweest aan dit verzoek gehoor te geven.

Dr. Julius Nyerère, de president van Tanzania, is in het kader van zijn bezoek aan Nederland, vanmorgen op het landgoed Berkenrode aan de Herenweg in Heemstede geweest. Precies volgens het schema, om half tien, reed het gevolg de residentie voor de consul-generaal van de Verenigde Republiek Tanzania mr. E.H. van Eeghen. Het gevolg werd met spontaan gejuich begroet door vijftig in Nederland studerende Tanzanien die voor deze gelegenheid in hun landskleding waren gestoken.

Kleine advertenties

Flinke jongen voor krantenwijk te Heemstede, middag bezorging. R. Rook, Laan v. Insulindse 16, H'stede, telef. 84515.

Hulp voor automatiek en ijs verkoop. Rotteveel, Binnenweg 131, Heemstede, telef. 80592.

N. V. Bovema, Heemstede vraagt enige grammofoonplatenpersers. Aanm. dagelijks tot 16.30 uur. Bokersvaartweg 45, Tel. 80750.

HVHB-archiefstukken

In het HVHB-archief worden niet alleen documenten en voorwerpen bewaard, maar ook boeken, die natuurlijk eveneens een relatie hebben met Heemstede. Zij zijn een bron van inspiratie en informatie voor bijvoorbeeld de redactie van HeerlijkHeden.

Soms worden de boeken door onderzoekers op afspraak in het archief ingezien. Ze worden niet uitgeleend, maar zijn wel bij de openbare bibliotheken aan te vragen.

In de aanloop tot de komende herdenkingen van de Tweede Wereldoorlog vindt u hier een selectie van wat er laatste drie jaar omtrent dit onderwerp is gaan dromen. De boeken zijn vaak van afbeeldingen voorzien.

Balling in eigen land, het oorlogsdagboek van Andries Sternheim. Hij schreef zijn dagboeken vanaf zijn onderduik (Koeidieflaan) in 1943 met de wens ook later te publiceren. Theo Beckers en Bertus Mulder verzorgden deze uitgave uit 2023.

De mannen achter de NZH, noord-zuid herinneringen, zijn verzameld door L.J. Serné uit interviews met NZH-werknemers, onder andere over de Tweede Wereldoorlog. Het verscheen in 2004.

Hans Cuppen beschreef met eerbied de belevenissen van zijn schoonvader in **Meneer Apswoude, zijn oorlogsjaren**. Hij gaf het boek uit in eigen beheer in 2025.

Excursies Huis te Manpad

Het park van Huis te Manpad, Herenweg 9 te Heemstede is alleen in excursieverband te bezoeken.

Ook dit jaar is er weer van begin februari tot en met 15 oktober iedere zaterdag om 10 uur een excursie. Van februari t/m mei is er ook op dinsdag om 14 uur een rondleiding.

Op deze tijdstippen staat er bij de poort een gids klaar die u, als belangstellende meeneemt voor een boeiende wandeling.

Aanmelden is niet nodig en er worden geen kosten berekend. Zie verder de [website van Huis te Manpad](#).

Foto: Ellen Kerkvliet

Komende HVHB-evenementen

Alle evenementen kunt u ook terugvinden in onze HeerlijkHeden en in de [agenda](#) op onze website.

Op ontdekkingstocht bij de Hartekamp op 3 mei

Laat je meenemen door een ervaren gids die je alles vertelt over de rijke geschiedenis, de unieke flora en de verborgen parels op dit terrein. Bezoek verschillende ruimtes in het hoofgebouw die normaal niet toegankelijk zijn en geniet van rustgevende wandelpaden in het fraaie park.

Deelname is gratis maar wel graag van tevoren aanmelden. Dat kan op [deze pagina](#).

Expositie 'Tussen Ipenrode en Berkenrode | Geschiedenis van Herenweg en Geleerdenwijk

Vanaf 10 mei a.s. is in het Pomphuis aan de voet van de Heemstedee watertoren de tentoonstelling *Tussen Ipenrode en Berkenrode | Geschiedenis van Herenweg en Geleerdenwijk* te zien.

[Lees hier](#) meer info over de tentoonstelling.

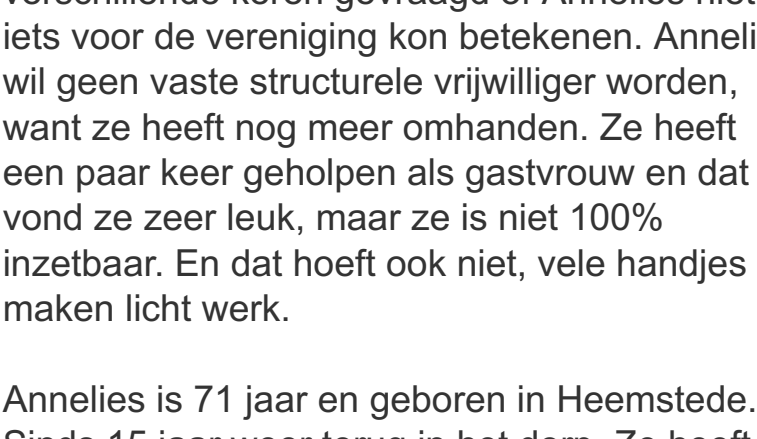
Nieuw: audiotour

Aanvullend op de expositie kunnen geïnteresseerden de verhalen van de wijk ook beleven tijdens een gratis audiotour. Architectuurhistoricus Karen Schenk, medesamensteller van de tentoonstelling *Tussen Ipenrode en Berkenrode* neemt wie dat wil, graag virtueel mee op reis door de wijk.

De audiotour is te downloaden via [bit.ly/geleerdenwijk](#), via de gratis app [izi.TRAVEL](#) of via de qr-code op de poster.

Geschiedenis van Herenweg en Geleerdenwijk

Locatie tentoonstelling
Pomphuis bij de Heemstedee watertoren (toegang gratis)

Geopend
Elke zaterdag en zondag van 12 tot 16 uur van 10 mei t/m 1 juni 2025

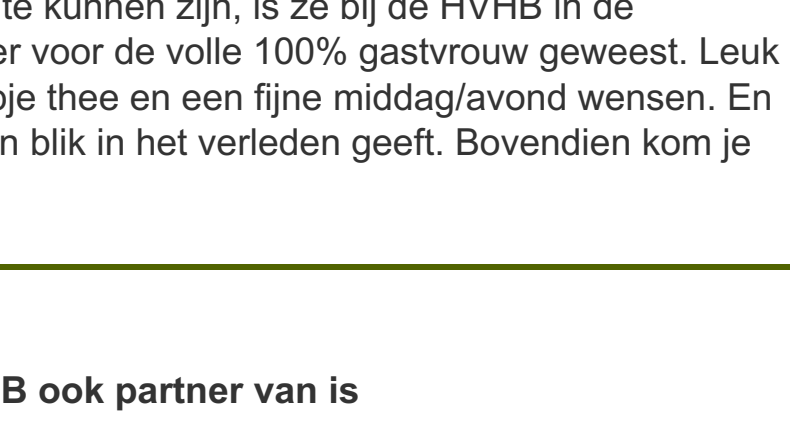
Lezing: begraafplaats, wandeling, bezoeken Herfstlaan 13 mei
In mei is de natuur op de begraafplaats aan de Herfstlaan op z'n mooist: frisgroene blaadjes aan de bomen, bloeiende struiken, als we geluk komen we de reeën tegen. Maar eerst is er een lezing in de Aula over de geschiedenis van de begraafplaats en de vele bijzondere funeraire monumenten die er zijn.

[Hier](#) vindt u het programma.

Uitnodiging Voorjaarsbijeenkomst HVHB, donderdag 22 mei

Graag nodigen wij u uit voor de voorjaarsbijeenkomst van onze Vereniging op donderdag 22 mei 2025. Deze bijeenkomst vindt plaats in de Oude Kerk van Heemstede op het Wilhelminalplein, en begint om 20.00 uur. U bent welkom vanaf 19.30 uur voor koffie en thee.

Tevens bekendmaking Erfgoedprijs 2025. Het programma kunt u [hier](#) lezen.

Lentefair op de Raadhuisstraat en Binnenweg op 25 mei

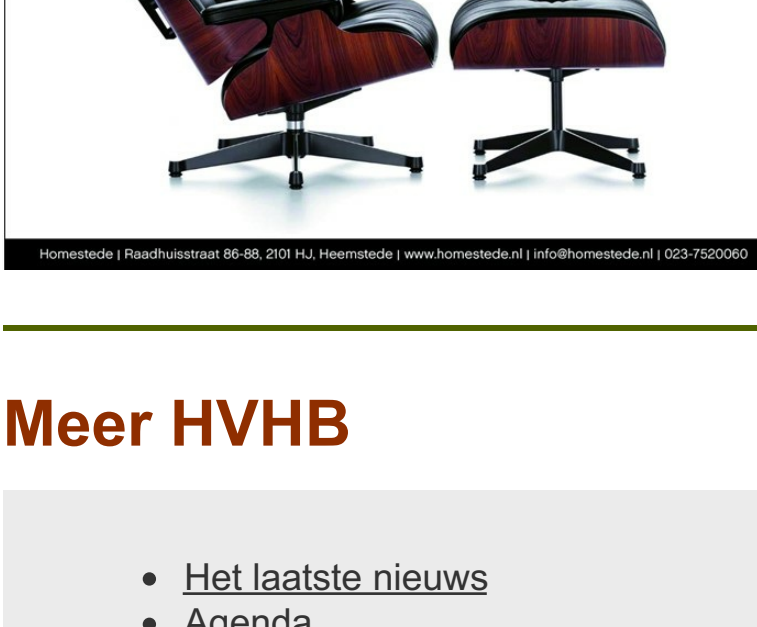
Indmiddels een bekend fenomeen in Heemstede, gezellig lopen langs de kraampjes op de Binnenweg en de Raadhuisstraat. Ook de HVHB heeft weer een kraam, u wordt hartelijk welkom geheten. Het boek '400 jaar Oude Kerk' zal hier te koop zijn, maar ook de uitgave 'Van gasfabriek naar Havendreef'. Uiteraard kunt u zich ook opgeven als nieuw lid of als vrijwilliger.

Cultureel Historische Wandeling Bennebroek op 12 juni

Bennebroek is rijk aan natuur en historische plekken. Hoe kunt u hier beter van genieten dan te voet? Samen met dorpsgenoten wandelen jullie naar prachtige bezienswaardigheden onder leiding van een ervaren gids van de Historische Vereniging Heemstede-Bennebroek. De wandelingen duurt gemiddeld 1,5 uur en om 9.45 uur staat de koffie klaar aan de Kerklaan 6.

Het programma is [hier](#) te lezen.

Wandelingen Wij Heemstede-HVHB

Roads, WIJ Heemstede, Kennemerhart en de HVHB organiseren historische/culturele wandelingen door Heemstede voor bewoners van Heemstede. Dit initiatief ondersteunt het Preventieakkoord Heemstede - SportSupport.

De duur van een wandeling is 1 uur met mogelijk een kleine uitloop (max 15 minuten). De begintijd van de wandelingen is 10 uur en het startpunt is Plein1, tenzij anders vermeld.

Geeft u zich wel graag van tevoren op. Vol is vol. Dat kan via mail bij [WIJ Heemstede](#) of telefonisch: 025-5483828.

Wandeling 'Tussen Ipenrode en Berkenrode' op 6 en 20 mei

De tentoonstelling 'Tussen Ipenrode en Berkenrode' in het Pomphuis belicht de geschiedenis van dit deel van de Herenweg. Langs deze historische route bevinden zich monumenten, karakteristieke panden en markante bouwwerken, en de Geleerdenwijk, elk met een eigen verhaal. De tentoonstelling is te bezoeken elk weekend tussen zaterdag 10 mei en zondag 1 juni.

Op 6 mei wandelen we tussen Ipenrode en Berkenrode in de Geleerdenwijk, de start is deze keer bij de Luiflat.
Op 20 mei bezoeken we de tentoonstelling in het Pomphuis. Dan starten we in Plein1.

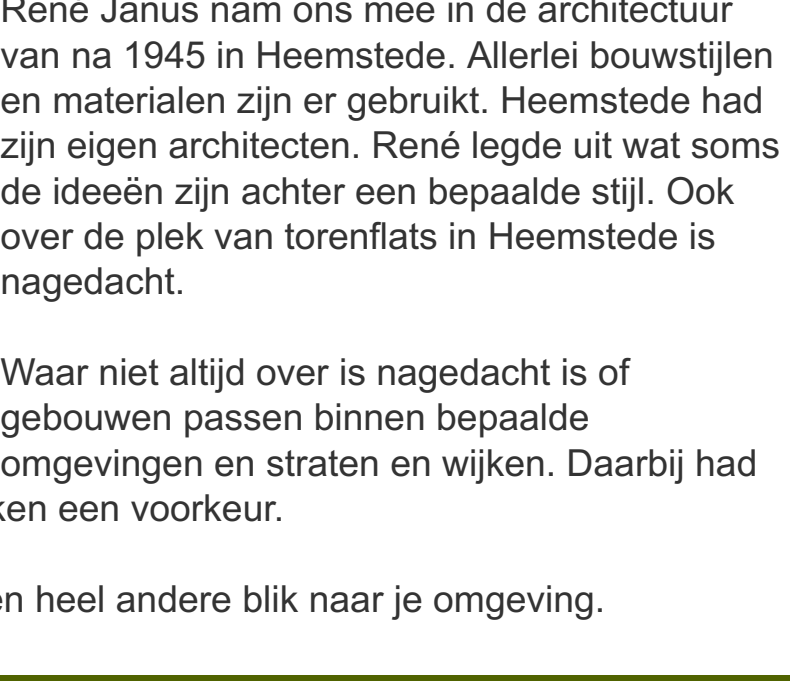
Wandeling 'Van gasfabriek naar Havendreef' op 3 en 17 juni

Op 3 en 17 juni wandelen we vanaf Plein1 naar het Pomphuis voor de presentatie 'Van gasfabriek tot Havendreef' door Harry Opheikens over de geschiedenis van de Heemstedee haven.

Wandeling Bokersvaart 1 en 15 april

Verslag en foto: Harry Opheikens

Het zonnetje schijnt lekker op 1 april en met twintig mensen lopen we met leuraader Remmert richting Bokersvaart.

Het is nauwelijks meer voor te stellen wat er allemaal gestaan heeft tussen de Burgemeester van Lennepweg en de Bokersvaart, een gigantische bedrijvigheid aan wasserijen. Veel van de bedrijfsnamen zijn terug te vinden in de huidige woonwijk en ook een groot naambord van een van de bedrijven dient nu als poort. Bijzonder is dat er met bootjes (klereffet in de volksmond) via de Bokersvaart, Zandvaart en Spaarne kleding gehaald en gewassen teruggebracht werd naar Amsterdam.

Er was veel karnemelk nodig voor het bleken, vandaar ook veel veeboerderijen in de omgeving. Het bleekwater kwam dan weer in vaarten terecht en dat rook heeloos. "Vuile stinkder" kwam vandaan.

Er was veel karnemelk nodig voor het bleken, vandaar ook veel veeboerderijen in de omgeving. Het bleekwater kwam dan weer in vaarten terecht en dat rook heeloos. "Vuile stinkder" kwam vandaan.

Afgesloten, omdat het niet altijd werd gebruikt waar het voor bedoeld was door jongelui.

Een mooie rondleiding met veel historische informatie.

Lezing over architectuur, renovaties van gebouwen na 1945

Verslag en foto: Harry Opheikens

René Janus nam ons mee in de architectuur van na 1945 in Heemstede. Allerlei bouwstijlen en materialen zijn er gebruikt. Heemstede had zijn eigen architecten. René legde uit wat soms de ideeën zijn achter een bepaalde stijl. Ook over de plek van torenflats in Heemstede is nagedacht.

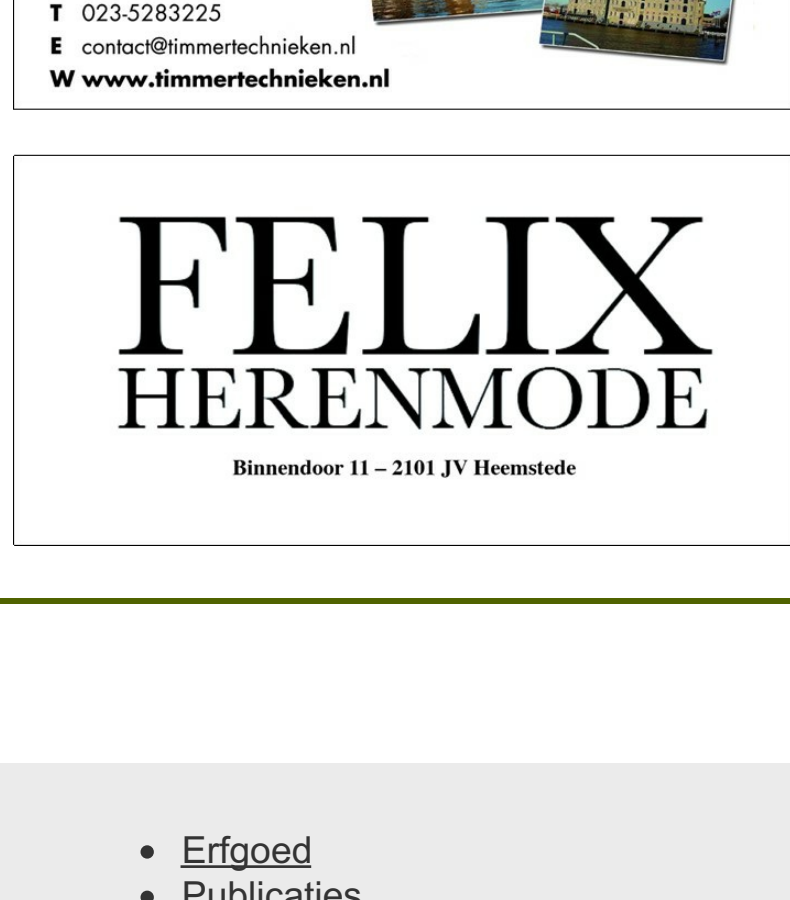
Waar niet altijd over is nagedacht is of gebouwen passen binnen bepaalde omgevingen en straten en wijken. Daarbij had

het vervaardigen van zoveel mogelijk woonplekken een voorkeur.

Met de presentatie van René kijk je weer met een heel andere blik naar je omgeving.

Vrijwilliger gespot: Annelies Roozen

Annelies Roozen is één van onze gastvrouwen en een beetje door Rob Zieffens 'haar binnen gehaald', aldus Annelies. Rob had al verschillende keren gevraagd of Annelies niet iets voor de vereniging kon betekenen. Annelies wil geen vaste structurele vrijwilliger worden, want ze heeft nog meer omhanden. Ze heeft een paar keer geholpen als gastvrouw en dat vond ze zeer leuk, maar ze is niet 100% inzetbaar. En dat hoeft ook niet, vele handjes maken licht weer.

Annelies is 71 jaar en geboren in Heemstede. Sinds 15 jaar weer terug in het dorp. Ze heeft een aantal jaren in de gehandicaptenzorg gewerkt, is vervolgens in de fotografie terecht gekomen en vele projecten gedaan voor diverse bladen. Daarna tot haar pensioen, gewerkt bij Stichting Sint Jacob op de Pr-communicatieafdeling waar zij o.a. medeverantwoordelijk was voor evenementen en de fotografie (website, folders, wijkkrant, brochures enz.)

Annelies sport graag maar zou het graag meer willen doen. Ze houdt van wandelen, strandjatten, fietsen, filmschuur, zilvermeden en stand-by voor de kleinkinderen.

Hoewel Annelies aangeeft niet 100% inzetbaar te kunnen zijn, is ze bij de HVHB in de Evenementencommissie inmiddels een paar keer voor de volle 100% gastvrouw geweest. Leuk om de bezoekers te ontvangen, kopje koffie, kopje thee en een fijne middag/avond wensen. En hoe leuk om b.v. een film mee te kijken die je een blik in het verleden geeft. Bovendien kom je regelmatig oud bekenden tegen, altijd leuk.